

HOTĂRÂRE nr. 29 din 1 aprilie 2015

privind aprobarea opiniei referitoare la Comunicarea Comisiei Europene către Parlamentul European, Consiliu, Banca Centrală Europeană, Comitetul Economic și Social European, Comitetul Regiunilor și Banca Europeană de Investiții - Un Plan de investiții pentru Europa COM (2014) 903

EMITENT • CAMERA DEPUTAȚILOR

Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 230 din 3 aprilie 2015

Data intrării în vigoare 03-04-2015

În temeiul prevederilor art. 67 și ale art. 148 din Constituția României, republicată, ale Legii nr. 373/2013 privind cooperarea dintre Parlament și Guvern în domeniul afacerilor europene și ale art. 40 din Hotărârea Camerei Deputaților nr. 11/2011 privind procedura de lucru și mecanismul decizional pentru exercitarea controlului parlamentar asupra proiectelor de acte legislative ale Uniunii Europene, în temeiul prevederilor Tratatului de la Lisabona privind rolul parlamentelor naționale, Camera Deputaților adoptă prezenta hotărâre.

Articolul UNIC

Luând în considerare Proiectul de opinie nr. 4c-19/196 adoptat de Comisia pentru afaceri europene, în ședința din 19 martie 2015,

1. Camera Deputaților salută inițiativa Comisiei Europene de a încerca o abordare nouă prin care să schimbe mixul de politici urmat în ultimii 5 ani și care nu a reușit să relanseze decisiv economia europeană.
2. Camera Deputaților salută, de asemenea, evaluarea Comisiei Europene, care recunoaște pentru prima dată existența unei probleme legate de deficitul de cerere: "Este nevoie de măsuri simultane pe mai multe fronturi, atât pe partea de cerere, cât și pe partea de ofertă economică".
3. În același sens, citarea discursului domnului Mario Draghi, președintele Băncii Centrale Europene, de la Jackson Hole, SUA, la data de 22 august 2014, este încurajatoare. Camera Deputaților subliniază că principalul mesaj al lui Mario Draghi este nevoia de schimbare instituțională și de politici, în condițiile în care sistemul curent de politici nu este potrivit pentru provocările cu care se confruntă Uniunea. Camera Deputaților se raliază, de asemenea, îndemnului domnului Draghi de a sprijini cererea agregată, alături de reformele structurale.
4. Camera Deputaților reamintește că deficitul de cerere este, de asemenea, o cauză a stagnării economice, în măsura în care scăderea puterii de cumpărare a gospodăriilor, îndatorarea mare a sectorului privat și neîncrederea din cauza incertitudinii asupra viitorului au influențat negativ cererea efectivă, blocând astfel creșterea economică.
5. Camera Deputaților apreciază tentativa Comisiei Europene de a ieși din cadrul rigid al celor doi piloni - consolidare fiscală severă și reforme structurale - și de a propune un al treilea pilon: investițiile.
6. Camera Deputaților apreciază recunoașterea necesității de a stimula investițiile pentru a depăși deficitul de investiții din UE, în vederea stimulării creșterii economice și a creării locurilor de muncă.
7. Camera Deputaților constată însă că, în ciuda intenției declarate de a sprijini și cererea, în realitate, noul Plan de investiții se concentrează aproape exclusiv pe sprijinirea ofertei.
8. După cum declara domnul Katainen, vicepreședintele Comisiei Europene, în discursul de prezentare a Planului în Parlamentul European, cea mai importantă axă a acestuia este reprezentată de reformele structurale îndreptate spre înlăturarea obstacolelor de reglementare din calea investițiilor private, o abordare deci, pro-ofertă. De asemenea, absorbția riscurilor, în principal prin asigurarea garanțiilor din bani publici, cu scopul de a mobiliza finanțări private, reprezintă tot o măsură pro-ofertă.
9. Camera Deputaților consideră că noul pilon - investițiile - din cadrul noului mix de politici rămâne încă fragil comparativ cu soliditatea celorlalți doi piloni - consolidarea fiscală și reformele structurale - asupra cărora se concentrează cea mai mare parte a eforturilor. Fragilitatea pilonului investiții este cauzată în principal de:
 - volumul insuficient de investiții preconizat pentru a compensa decalajul existent față de tendința normală;
 - ambiguitatea interpretării și dificultatea de punere efectivă în aplicare a principiului adiționalității, conform căruia trebuie mobilizate investiții care altfel nu s-ar fi întâmplat;
 - utilizarea unui instrument financiar structurat pentru a obține un efect de levier mare (de facto acesta este 40 pe cele trei niveluri combinate garanție + levier), prea complex, care implică riscuri majore.
10. Camera Deputaților constată că principala noutate a Planului este, de fapt, noua paradigmă privind abordarea investițiilor, conform căreia fondurile publice nu vor mai fi folosite pentru investiții în active fizice, ci preponderent pentru investiții în active financiare, astfel ca, prin diverse instrumente financiare sofisticate, să stimuleze finanțarea privată a proiectelor de investiții.
11. Camera Deputaților își exprimă profunda preocupare față de procesul de selecție a proiectelor de investiții pentru portofoliul/rezerva de proiecte atât din punct de vedere al liniilor directe pentru selectarea proiectelor de investiții, cât și pentru aspectele tehnico-financiare ale selecției:

- componenta tehnică ar putea favoriza proiectele propuse de economii mai puternice cu experiență mai mare în realizarea documentației tehnice a proiectelor; componenta de asistență tehnică trebuie să compenseze această asimetrie pentru a oferi posibilitatea accesului la această asistență statelor membre cu expertiză redusă în promovarea de astfel de proiecte și cu piețe financiare mai puțin mature;

- componenta financiară ar putea favoriza de asemenea proiectele propuse de state mai dezvoltate cu experiență mai mare în utilizarea instrumentelor financiare complexe;

- absorbția riscurilor prin garanții publice ar putea favoriza și proiectele propuse de state mai slab dezvoltate, unde riscurile sunt mai mari, dar această socializare a riscurilor nu este în interesul contribuabililor.

12. Camera Deputaților își exprimă mai ales îngrijorarea față de felul în care proiectele din rezerva de proiecte vor fi alese pentru a se realiza efectiv investiția, în contextul în care domnul Jyrki Katainen, vicepreședintele Comisiei Europene, a susținut, în cadrul unei conferințe de presă la Bruxelles, la 10 martie 2015, că tipul de proiecte care vor fi efectiv finanțate și demarate depinde exclusiv de opțiunea investitorilor privați.

13. Camera Deputaților consideră că un plan de asemenea anvergură nu poate exclude obiectivele majore ale UE printre care se află convergența între economiile statelor membre, fără de care întreg ansamblul pieței unice ar avea de suferit. Modul de selecție a proiectelor nu trebuie să contravină tratatelor fundamentale ale Uniunii Europene ("o Uniune cât mai integrată" - "an ever closer Union").

14. Camera Deputaților sprijină, în principiu, ideea unei schimbări majore asupra modelului de creditare a investițiilor, de la sistemul bancar, către piețele de capital, prin instrumente financiare inovatoare, dar care nu poate reprezenta un substitut pentru investițiile publice.

15. În acest sens, Camera Deputaților sprijină formarea "Uniunii piețelor de capital" pentru a reduce dependența firmelor de finanțarea prin intermediul băncilor.

16. Camera Deputaților sprijină complementaritatea între sursele de finanțare ale noului Plan și fondurile structurale și de coeziune.

17. Camera Deputaților subliniază nevoia de a se ține seama de particularitățile economico-financiare ale statelor membre: gradul de maturitate al piețelor financiare, experiența limitată a unor state membre de a utiliza instrumente financiare complexe, obstacolele specifice, precum și poziția fiscală a statelor respective.

18. Camera Deputaților amintește recomandarea Comisiei ca noua abordare privind investițiile inaugurate de noul fond european să fie utilizată și pentru fondurile structurale alocate statelor membre pentru perioada 2014-2020, de vreme ce "o modalitate deosebit de eficace de amplificare a impactului fondurilor structurale este utilizarea instrumentelor financiare sub formă de împrumuturi, capital propriu și garanții, în loc de granturi tradiționale"; semnalează totuși că sunt necesare clarificări cu privire la modalitățile concrete în care această abordare poate fi transpusă în practică;

19. Camera Deputaților admite că absența informațiilor credibile și transparente asupra proiectelor constituie un obstacol major în calea investițiilor și salută măsurile propuse pentru înlăturarea acestui impediment.

20. Camera Deputaților salută măsurile pentru furnizarea de asistență tehnică în sprijinul dezvoltării proiectelor solide de investiții, sub forma platformei de consultații, ca "ghișeu unic", care să ofere servicii continue de consiliere și expertiză, dedicate inițiatorilor proiectelor, investitorilor și autorităților publice.

21. Camera Deputaților salută obiectivul de formare a unei piețe unice în domeniile: energie, digital, achiziții publice și servicii.

22. Camera Deputaților salută abordarea Comisiei Europene de a se concentra pe îndreptarea banilor spre economia reală și recunoaște relevanța domeniilor indicate pentru investițiile suplimentare, respectiv infrastructura strategică, investiții în sectorul digital și în domeniul energetic, infrastructura de transport din centrele industriale, educația, investițiile pentru stimularea ocupării forței de muncă, în special prin finanțarea IMM-urilor și măsuri pentru încadrarea în muncă a tinerilor, proiecte de mediu sustenabile, inovare și "cercetare și dezvoltare", în acord cu politicile UE.

23. Camera Deputaților solicită Comisiei Europene informații suplimentare detaliate privind modul în care proiectele naționale eligibile pentru fondurile europene structurale și de investiții pot accesa finanțare de la noul Fond european de investiții strategice.

24. Camera Deputaților recomandă Comisiei Europene:

- Evaluarea posibilității de a lansa un plan autentic de investiții publice la nivel european care să completeze actualul plan. În acest sens, merită a fi luate în considerare planuri alternative de investiții, cum este, de exemplu, cel propus de domnul Mateusz Szczurek, ministrul de finanțe al Poloniei, la 5 septembrie 2014, cu ocazia conferinței găzduite de grupul de reflecție Bruegel;

- Introducerea explicită în selecția proiectelor a criteriului convergenței economice și sociale în UE și a unor cote orientative (de exemplu, o bandă definită de un prag minim și un prag maxim) pentru sectoare și zone. O atenție specială ar trebui acordată țărilor și regiunilor aflate la un nivel al PIB-ului/locuitor sub 70% din media UE. Accentul ar trebui să fie îndreptat spre proiectele din domeniul energiei, incluzând în special pe cele legate de securitatea energetică și sursele regenerabile de energie;

- Evaluarea posibilității unei coordonări mai puternice între pozițiile fiscale ale statelor membre care să permită o poziție fiscală mai favorabilă creșterii economice pe ansamblul Uniunii, respectiv a zonei euro, în spiritul art. 121 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE);

- Evaluarea posibilității realizării unei propuneri care să permită pentru statele membre utilizarea "regulii de aur" pentru investițiile publice considerate ca având impact major pentru relansarea creșterii economice și îmbunătățirea potențialului de creștere economică. Realizarea unei distincții între cheltuielile curente și cheltuielile pentru investiții ar fi în spiritul TFUE, care prevede la art. 126 alin. (3): "În cazul în care un stat membru nu îndeplinește cerințele acestor criterii sau ale unuia dintre ele, Comisia elaborează un raport. Raportul Comisiei examinează, de asemenea, dacă deficitul public depășește cheltuielile publice de investiții și ține seama de toți ceilalți factori relevanți, inclusiv de poziția economică și bugetară pe termen mediu a statului membru".

25. Camera Deputaților recomandă Guvernului României ca, în urma consultării cu mediul privat și cu echipa de asistență tehnică de la Banca Europeană de Investiții, să întocmească cât mai curând posibil un portofoliu de proiecte de investiții care să mărească șansele acestora de a fi selectate pentru rezerva europeană de proiecte, informând Parlamentul României asupra evoluției acestuia.

Această hotărâre a fost adoptată de către Camera Deputaților în ședința din 1 aprilie 2015, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

VALERIU-ȘTEFAN ZGONEA

București, 1 aprilie 2015.

Nr. 29.
